

Vlaams
Parlement

vergadering **C11**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 7 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Flanders House in New York – 23 (2014)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Tine Soens tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de wapenexport naar Israël – 24 (2014)	10
VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de noodhulp voor vluchtelingen ingevolge het conflict in Noord-Irak – 15 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over mogelijke noodhulp voor Koerdische vluchtelingen in Turkije – 17 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ontsluiting van het krijgsgevangenenkamp in Vloethenveld – 38 (2014-2015)	17

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Flanders House in New York – 23 (2014)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, mijn eerste vraag over Toerisme voor u is misschien een beetje een kritische vraag, maar het is een sequel. Dat ontslaat u alvast daarvan. Minstens om de vijf jaar is er een incident. Vijf jaar geleden werd zelfs een ad-hoccommissie bijeengeroepen over de toenmalige problemen van Flanders House in New York. Dat is hier vandaag blijkbaar niet anders. Ondertussen zijn er allerlei dingen gebeurd, en ik ga ervan uit dat de discussie nog een tijdje blijft doorgaan. De locatie op zich van het Flanders House vormt al die jaren al een punt van hevige discussie in dit parlement. Wie deze commissie al langer volgt, zal dat enkel kunnen bevestigen.

Ik kom to the point. Mijn vraag is al een beetje gedateerd. Ze is al langer dan vandaag opgesteld en ingediend. Er was een personeelwissel aan de leiding van het Flanders House. Het is al de derde directeur in vijf jaar. Op zo'n fantastische locatie zou je toch absoluut willen blijven, maar dat is dus niet zo. Ook het parcours van die derde directeur verloopt niet geruisloos.

Ik las deze zomer een frappante krantentitel: 'Flanders House loopt leeg'. Uit het artikel blijkt dat op korte tijd drie mensen bij Toerisme Vlaanderen – dat is het aanknopingspunt van mijn vraag – in New York ontslagen werden en dat een vierde zelf opstapte. Na die ontslag golf bleef er dus nog één werknemer van dat kantoor over. Ik heb mij geïnformeerd want ik kende er toevallig één iemand van. De oorzaak voor de ontslagen wordt door de ontslagen werknemers bij die directeur gelegd, die er sinds het voorjaar aan de slag is. Ik ken die persoon niet en ik wil dus mijn vraag niet personaliseren. Het gaat om de instelling en de leiding van deze instelling, toch een belangrijke overzeese plek voor ons.

Met name haar onervarenheid op het terrein en haar autoritaire houding ten opzichte van het personeel zouden ervoor gezorgd hebben dat de bom barstte. Volgens de officiële versie voldeden de werknemers niet en zouden er al onderlinge problemen geweest zijn tussen de werknemers nog voor de nieuwe directeur aan de slag ging. Minister, u kent dat soort verklaringen wel. Die kunnen altijd worden ingeroepen 'pour s'en servir'. De betrokkenen ontkennen dit. We weten niet wie de waarheid in pacht heeft. We kennen allemaal het motto 'Nieuwe bazen, nieuwe wetten'. Ik hoop dat het geen West-Vlaams spreekwoord is, dat het algemeen genoeg is. Maar wanneer werknemers met soms meer dan twintig jaar ervaring bij Toerisme Vlaanderen ontslagen worden door een pas aangestelde directeur, roept dit op zijn minst vragen op. Laten we dit ernstig nemen, zeker wanneer het om zowat het hele personeelsbestand gaat van dat buitenlandkantoor van Toerisme Vlaanderen.

De vraag is dan ook of de nieuwe directeur de juiste vrouw op de juiste plaats is. De CEO van Toerisme Vlaanderen reageerde in de pers door zijn volste vertrouwen uit te spreken in de nieuwe directeur. Allicht normaal, zou ik zeggen, aangezien hijzelf, samen met twee dichte medewerkers, de jury vormde in de selectieprocedure. Het is logisch dat een leidend ambtenaar tot nader order zijn medewerkers beschermt.

Minister, zonder in detail door te gaan op persoonlijke zaken, wil ik graag dat dit probleem dossier wordt afgehandeld. Vandaar mijn vragen. Geniet de directeur nog steeds uw volste vertrouwen, ook na hetgeen de voorbije maanden is

gebeurd? Volgens welke procedure verliep de aanstelling van de directeur? Ik zou daarbij ook kunnen vragen in welke mate er ook externe juryleden bij werden betrokken. Was het niet louter een kwestie van interne aanstelling, met alle bijgedachten die je daarbij kunt hebben? Zijn alle ontslagen al administratief en juridisch afgehandeld of lopen er nog procedures? Worden er ontslagvergoedingen betaald? Zo ja, om welke bedragen ging het? Of om welke regeling, want het gaat hier niet om de bedragen maar uiteraard om de regeling? Werden de ontslagen medewerkers ondertussen vervangen? Hoe verliep deze aanwervingsprocedure? Welke invloed hadden de ontslagen op de continuïteit van de werking? Dat kan toch niet anders dan een groot effect hebben. Zit deze werking ondertussen opnieuw op kruissnelheid of integendeel in een dip?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Voorzitter, proficiat met uw aanstelling en bedankt om mij het woord te geven.

Mijnheer Caron, ik vind dit een zeer terechte vraag. Als nieuw lid van deze commissie wil ik uw vraag naar één bepaald Flanders House veralgemenen en opentrekken naar alle huizen, zodat wij vanuit de commissie een inzage kunnen hebben in de budgetten, de aanstellingen en de werking. Het zou voor alle commissieleden nuttig zijn om te weten waarover we het hebben. Hier is de vraag gesteld naar één specifiek geval. De procedure die hier zal worden uitgelegd, is waarschijnlijk ook van toepassing op de andere huizen. Een algemene informatie over al deze huizen zou erg van pas komen en zou ik in elk geval zeer appreciëren.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de vraagsteller heeft gelijk als hij zegt dat het Flanders House in New York een moeilijke start heeft gekend en dat daar wel wat problemen zijn geweest. Het is heel goed dat we die problemen in dit huis kunnen aankaarten en er in openheid over van gedachten kunnen wisselen.

We moeten er ons wel voor hoeden om ons daar al te vrolijk over te beginnen maken. De Vlaamse Huizen, die verschillende vestigingen die we hebben, hebben een groot potentieel. Het doet mij dan ook plezier dat de Vlaamse Regering er in haar regeerakkoord, meer nog dan in de vorige legislatuur, aandacht aan wil besteden, en meer dan in het verleden wil onderzoeken op welke manier we dat kunnen optimaliseren.

New York is absoluut niet de gemakkelijkste post. Ik heb zelf al een paar keer het genoegen gehad om daar langs te gaan. Wie er al geweest is, kent de omstandigheden. Ik hoef nu niet uit te weiden over het feit dat de werking daar, om allerlei redenen, ook externe, soms heel moeilijk is.

De collega heeft de problemen die zich daar voordoen, al aangehaald. Eigenlijk moet je dat wat ruimer bekijken, voor alle Vlaamse Huizen. Je hebt Vlaamse Huizen met telkens drie entiteiten: een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering, Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en Toerisme Vlaanderen. Een van de vragen die nu voorliggen, collega's, is hoe die drie entiteiten met elkaar omgaan binnen datzelfde gebouw.

Ik stel vast dat daar in het regeerakkoord een oplossing voor wordt aangereikt, minister. Ik citeer: "We brengen in elk partnerland de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering, F.I.T. en Toerisme Vlaanderen zoveel mogelijk samen op één werkplek met één centraal aanspreekpunt en één gezamenlijk actieprogramma en missiedocument." Dat is allemaal nieuw. Dat zijn mijns inziens grote stappen

vooruit. Verder lezen we: "Indien meerdere buitenlandvertegenwoordigers in hetzelfde land op post zijn, krijgt de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering een coördinerende taak." Daaruit blijkt al dat de Vlaamse Regering met grote ernst naar die Vlaamse Huizen wil kijken en de werking ervan wil optimaliseren. Ik ben heel geïnteresseerd om, samen met minister-president Bourgeois, het debat daarover te voeren.

Wat deze specifieke situatie betreft, wil ik even focussen op de herdenking van de Eerste Wereldoorlog. Er is momenteel een actie bezig, gericht op de Angelsaksische landen. Ik ga ervan uit dat het dan vooral over het Gemenebest gaat. Engeland was al vanaf 1914 bij de Eerste Wereldoorlog betrokken, samen met de rest van de Commonwealth, toen nog het British Empire. De Verenigde Staten zijn pas in 1917 in de oorlog gestapt. Toch mag ik aannemen dat vanuit het Flanders House in New York ook die Noord-Amerikaanse markt van het vrede-toerisme bediend wordt. Als u daarover informatie heeft, had ik graag wat toelichting van u gekregen. Kwijt het Flanders House in New York zich, in de huidige samenstelling, inderdaad van die taak?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik heb ook al twee keer het genoegen gehad om een kijkje te gaan nemen in het Flanders House. Ze zitten daar mijns inziens een beetje verdoken, weliswaar vlakbij Times Square, zeer hoog, met een uniek zicht, maar het is niet heel toegankelijk. Dan is de vraag of dat op lange termijn goed is. Blijven ze daar, of kijkt men misschien beter uit naar de aankoop van een huis? Had men dat indertijd gedaan, dan hadden we nu een serieuze meeropbrengst voor Vlaanderen. Maar goed, die beslissing is genomen.

Het zou misschien wel goed zijn om eens na te denken of er een mogelijkheid bestaat om het op een andere locatie onder te brengen, zodat we ook visuele uitstraling kunnen geven, op een gelijkvloerse of eerste of tweede verdieping, zonder dat je door twintig security checks moet passeren, zodat men daar gewoon binnen en buiten kan wandelen, foldertjes meenemen enzovoort. Ik denk dat dat goede pr zou zijn.

Daarnaast zijn er de grote strategische lijnen die moeten worden uitgewerkt. Dat kan niet als er een slechte sfeer heerst. Er was een etterende buil, zo hebben we in de pers gelezen. Ik denk dat het goed is om nu met een schone lei opnieuw te beginnen. Er is ook een nieuwe minister van Toerisme – niet dat de vorige zijn job niet goed deed, integendeel. De strategische lijnen die de afgelopen jaren werden aangehaald, kunnen behouden blijven.

In het regeerakkoord staan een aantal lijnen. De nieuwe vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering zou misschien ook een verzoenende rol kunnen spelen wat betreft het personeelsbeleid. Daarom wou ik graag vernemen wanneer die wissel van de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering plaatsvindt. En wilt u ook nadenken over een kosten-batenanalyse met betrekking tot de locatie? Is dit wel de juiste locatie, of moet het misschien een andere locatie krijgen? We moeten Toerisme Vlaanderen ook de volle vrijheid geven en hen ondersteunen in de beleidsopties die ze hebben genomen, want daar zitten zeer goede zaken in, ook in het kader van Wereldoorlog I en zo meer.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, collega's, voor alle duidelijkheid: de aangehaalde problematieken en vragen gaan niet over de werking van een Flanders House as such, wel over de werking binnen Toerisme Vlaanderen en de delegatie die aldaar in New York aanwezig is. Het gaat dus ook niet over de verhoudingen

tussen F.I.T. en Toerisme Vlaanderen en andere. Daar heeft het niet mee te maken, wel met problemen binnen de delegatie van Toerisme Vlaanderen in New York. Het gaat ook niet over de vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in New York. Ook daaromtrent zijn in de pers een aantal verhalen verschenen.

Concreet gaat het over het ontslag van twee medewerkers van Toerisme Vlaanderen in New York, die hun kantoor hebben in het Flanders House. Twee mensen zijn ontslagen, twee mensen zijn opgestapt. Het verhaal van een van hen hebben we trouwens kunnen lezen in de pers – met een ietwat gekleurde versie van de feiten, dat spreekt voor zich.

In die artikels laat men het uitschijnen alsof de komst van de nieuwe directeur alles aan het rollen heeft gebracht, quod non. Er waren daarvoor al heel wat interne problemen, en die zijn na het aantreden van de directeur uitgebarsten. Maar er waren dus al langer spanningen tussen de verschillende medewerkers. Toerisme Vlaanderen had trouwens zelf al tekortkomingen vastgesteld in het individueel functioneren van personeelsleden, die dan later ook ontslagen zijn.

Voor die ontslagen waren er trouwens goede redenen, maar het gaat hier om interne personeelszaken, daar kan ik niet nader op ingaan. Dat het gaat om disfunctioneren, spreekt in zulke gevallen voor zich.

De directeur van Toerisme Vlaanderen in New York geniet het volste vertrouwen. Zij heeft een erfenis gekregen. De administrateur-generaal heeft in het verleden het diensthoofd Focusmarkten diverse keren naar het kantoor gestuurd, dus nog voordat zij naar daar vertrokken is. In zijn naam is hij toen gesprekken aangegaan met het toenmalige team. Nu heeft de nieuwe directeur alle kansen gekregen die iedereen in een nieuwe functie verdient. Dat heeft de ontslagen niet kunnen verhinderen.

Intussen is het team in New York opnieuw versterkt met een persmedewerker en een verantwoordelijke voor Trade. Daarnaast gaat er binnenkort een nieuwe officemanager aan de slag. Volgens mijn informatie heeft de nieuwe directeur zich sinds haar aantreden getoond als een competente, sterke en gedreven persoon, een directeur met de juiste managementkwaliteiten.

Wat het HR-beleid in het kantoor tijdens de voorbije zes maanden betreft, is er nauwe aansturing vanuit Brussel, vanuit Toerisme Vlaanderen.

De selectieprocedure voor directeur was een uitgebreide procedure gevoerd door selectiekantoor Hudson en is in verschillende fasen verlopen. Er werd gestart met een cv-screening, gevolgd door een Skype-gesprek met de overgebleven kandidaten. Er zijn natuurlijk zowel kandidaten van de thuismarkt in Amerika als vanuit Vlaanderen. Voor de eerste gesprekken werd dan ook Skype toegepast. Dat leidde tot een selectie van een twintigtal kandidaten. Zij werden uitgenodigd voor een assessmenttest. Ook daar werd de procedure begeleid door Hudson-medewerkers, met betrokkenheid van Toerisme Vlaanderen, dat altijd de resultaten gevalideerd heeft.

Eigenlijk is het agentschap pas op de voorgrond getreden toen er nog vier kandidaten overbleven waaruit een gelukkige geselecteerd diende te worden door een jury die bestond uit de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen, het diensthoofd Focusmarkten, een expert van Hudson en een expert marketing. Blijkens mijn informatie is die jury heel snel tot een unaniem oordeel gekomen, zowel op basis van de marktkennis als met betrekking tot de managementvaardigheden van de betrokken directeur. Die heeft trouwens begin februari eerst een thuisopleiding gekregen hier in Brussel van een drietal weken, om vervolgens naar de Verenigde Staten te vertrekken.

De ontslagen zijn administratief en juridisch afgehandeld. Er loopt geen enkele procedure meer. De ontslagvergoedingen zijn betaald. De twee medewerkers die ontslagen werden, hebben een ontslagregeling gekregen, die trouwens beter is dan bepaald in het Amerikaans arbeidsrecht. Ze hebben allebei loon- en vakantiedagen uitbetaald gekregen tot begin juli en de verzekering voor gezondheidszorg is betaald. De medewerker die een lange staat van dienst had en als eerste zelf ontslag heeft genomen, is uitbetaald voor april en de uitstaande vakantiedagen, ook de verzekering voor gezondheidszorg liep tot eind april. De tweede medewerker die zelf ontslag nam, had een tijdelijk contract en had dus geen vergoedingsvoorwaarden.

De ontslagen medewerkers zijn vervangen. Er is een nieuwe persattaché aangevraagd, zoals gezegd. Na een aanwervingsprocedure met drie gespreksronden werd in de Verenigde Staten een nieuwe tradesmanager aangevraagd. Er is een vacature gepubliceerd voor office manager in de Verenigde Staten. Daarvoor heeft een medewerker van het hoofdkantoor in Brussel zich kandidaat gesteld. Hij werd geschikt bevonden en zal eerstdaags naar New York vertrekken. Hij zal ook deeltijds taken als projectmanager uitoefenen. Al die aangevraagde nieuwe medewerkers hebben een tijdelijk contract van één jaar. Dat maakte dat de procedure versneld kon worden.

De impact van de ontslagen was blijkbaar beperkt want Toerisme Vlaanderen heeft de geplande activiteiten tijdens de gehele overgangperiode uitgevoerd op de Amerikaanse markt. Er wordt nu sterk ingezet op de herdenking van de Eerste Wereldoorlog, maar vooral richting Canada dat vlakbij ligt. In dat opzicht kan ik u zeggen dat er een persdelegatie van Amerikaanse en Canadese journalisten op 17 oktober aanwezig zal zijn in het kader van de evenementen van het Light front in de Westhoek. Er zijn verschillende initiatieven georganiseerd.

Voor de komende vier jaar blijft Canada een van de belangrijkste markten om te bewerken in het kader van die activiteiten rond de Eerste Wereldoorlog. Er is een partnerschap met het Canadian War Museum in voorbereiding. Er is een actieplan uitgewerkt rond de Canadese en Amerikaanse markt voor 2015. In augustus waren ze aanwezig op de Travel Week, een groot evenement van touroperators in Las Vegas. Men heeft deelgenomen aan een interbike, dat is een business-to-business-beurs (B2B) rond fietsen samen met Eddy Merckx Cycles. Men was aanwezig op de Tomorrowworld in Atlanta eind september. Er is opnieuw een B2B-bijeenkomst rond het Red Star Line Museum. Zo zijn er nog andere activiteiten. Ik denk dat het kantoor opnieuw op volle toeren werkt. In tegenstelling tot de suggesties, is de discussie gestopt.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het is het verwachte antwoord, maar ik waardeer het. Merkwaardig dat de ontslagen geen of weinig invloed hebben op de werking. Laat ons eerlijk zijn, dat is toch merkwaardig als het om zo'n kleine equipe gaat. Ik betreur dat helemaal niet, ik ben daar gelukkig om, ik kan niet anders. Dat roept andere vragen op, maar het gaat te ver om die hier te bespreken.

Met betrekking tot de selectieprocedure wil ik zeggen dat ik er altijd enige moeite mee heb als voor die functies alleen mensen van de eigen organisatie in de jury zitten. Drie van de vier mensen in de jury kwamen uit Toerisme Vlaanderen. Misschien is het goed om in de jurering een grotere betrokkenheid te hebben van actoren van het toeristische veld. Hudson heeft de voorselectie gedaan maar niet de finale beslissing getroffen. Ik pleit voor meer externe betrokkenheid in jury's, al was het maar om elke vorm van verdachtmaking of vriendjespolitiek of wat het ook mag zijn te vermijden. Ik geloof u op uw woord als u zegt dat men snel en eenduidig tot een besluit is gekomen. Niettemin is objectivering hier gewenst.

Ik heb nooit het genoeg gehad om in New York zo hoog op te stijgen. Ik ken een aantal van de buitenlandkantoren van Toerisme Vlaanderen op andere plekken die schitterend werk leveren en andere die minder goed werken. Dat is altijd zo. Hier moet eens bekeken worden hoe we wat meer de voetjes op de grond kunnen houden. Er moet wat meer zichtbaarheid zijn voor dat toerismekantoor, misschien ook voor de hele Vlaamse vertegenwoordiging in New York. Dat moet niet op de zoveelste verdieping van een anonieme building zitten. Die locatie is misschien prestigieus maar staat ver van de mensen.

Ik kan ondersteunen wat er gebeurt in verband met de Eerste Wereldoorlog en met het maken van promotie voor de activiteiten in Vlaanderen. Vooral Canada had inderdaad een grote betrokkenheid bij de Eerste Wereldoorlog. Dat is een vraag voor een andere keer.

Mijnheer Van Overmeire, ik neem een typerend citaatje van u. U hebt het over: "de markt bedienen met vrede-toerisme". Dat is een belangrijke taak, maar de herdenking van de Eerste Wereldoorlog mag ook wel meer zijn dan alleen maar een commercieel gegeven. We hebben die discussie tijdens de vorige legislatuur gevoerd met de collega's die mee waren naar Londen. Toen werden ook andere dimensies aangeraakt. Ik hoop dat dit ook in de Verenigde Staten zo is.

Ik wil de verdere evolutie van die buitenlandkantoren volgen. Voorzitter, misschien is het een goed idee om specifiek met de mensen van Toerisme Vlaanderen daaraan aandacht te besteden.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Ik sluit mij aan bij de bedenkingen van de heer Caron.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister, ik ben blij met uw antwoord. Zoals, denk ik, alle collega's hoop ik dat de rust daar nu is teruggekeerd en dat men er op een efficiënte manier kan voortwerken.

Mijnheer Caron, "de markt bedienen met vrede-toerisme" – u zegt het wat provocerend. Voor mij en voor u en voor iedereen is '100 jaar Grote Oorlog' veel meer dan alleen maar vrede-toerisme. Maar Toerisme Vlaanderen verkoopt natuurlijk wel toeristische producten. Daarnaast heb je een vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering die het algemene concept 100 jaar Grote Oorlog en alles wat daarrond hangt ook kan promoten. Maar in essentie gaat het hier over Toerisme Vlaanderen, dat een toeristisch product tracht te verkopen. We hebben het hier louter daarover. Daarover ging uw vraag, en dat heeft de minister trouwens ook gezegd.

Ik heb een gevoel dat deze locatie nog wel zal terugkomen in deze commissie. Ik ben ook vragende partij voor dit interessante debat. Men moet er zich natuurlijk voor hoeden om dat kantoor te zien als een plek waar de New Yorker langskomt en binnenloopt om zijn ticket en zijn hotel te bestellen. Zo is het natuurlijk niet. Dit is kantoorruimte voor een dienst die de hele Noord-Amerikaanse markt bedient, de Verenigde Staten en Canada. Dat zijn, ruw geschat, 500 miljoen mensen of toch iets van die grootteorde. Dan is het goed dat je een prestigieuze locatie hebt waar je allerlei mensen kunt ontvangen. Of dat de optimale locatie is, daarover kunnen we verder discussiëren. Maar we moeten dit niet overdrijven. De kantoren van Toerisme Vlaanderen zijn niet de plek waar je je ticket gaat bestellen of je hotel gaat reserveren. Je moet dat een beetje in die context zien.

Deze discussie komt zeker terug, waarschijnlijk al bij de bespreking van de beleidsnota.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Het belangrijkste is dat de werking goed functioneert. Minister, gezien uw antwoord heb ik er alle vertrouwen in dat Toerisme Vlaanderen ook in de toekomst vanuit Amerika zal blijven zorgen voor de nodige inkom in toerisme. Als ik het mij goed herinner, evolueren de cijfers wat de aankomsten betreft in 'Destination Flanders' in de positieve richting. Dat is toch de hoofdbetrachting.

Ik plaats nog een kleine voetnoot bij wat de heer Caron zei over het jureren. Ik weet natuurlijk niet waarop men beoordeelt. Marketing is belangrijk, maar in heel wat van die zaken die met Toerisme Vlaanderen en met de vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering te maken hebben, zijn sociale capaciteiten ook belangrijk. Zo is een goede teamspirit goud waard voor een goede werking.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De Flanders Houses over de hele wereld zijn inderdaad de bevoegdheid van de minister-president in zijn hoedanigheid van minister van Buitenlands Beleid. Wij maken gebruik van zijn stulpje in New York.

De heer Van Overmeire zegt terecht dat het niet de bedoeling is om in New York een publieksdisplay te hebben. Toerisme Vlaanderen werkt vooral vanuit een business-to-businessbenadering. Het is niet de bedoeling die 500 miljoen mensen te ontvangen. Zoveel brochures hebben we niet.

Het lijkt mij nogal evident dat Toerisme Vlaanderen die jury zelf samenstelt, gelet op het gegeven dat het gaat om de selectie van eigen personeel en vertegenwoordiging. Het tegenovergestelde zou een beetje absurd zijn. Daarbij laat Toerisme Vlaanderen zich bijstaan. Een op vier is een externe partner.

Mijnheer Verstreken, managementvaardigheden en social skills zijn belangrijk. Het gaat niet enkel om de zuivere kennis van het toerisme en de toeristische ontwikkeling. De betrokkene werd ook geselecteerd op basis van haar managementvaardigheden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): We moeten in New York inderdaad geen publieksdisplay hebben. Maar het moet toch een plek zijn die wat meer van zichzelf is en wat makkelijker toegankelijk is en ook wat minder kost. Dat laatste punt kennen we.

Minister, wat betreft de selectiewijze ben ik het niet met u eens. Het hangt ook af van het niveau van de functies en de verantwoordelijkheid welke vorm van jurering je hanteert. Ook de managementondersteunende diensten van de andere agentschappen die op dat niveau personeel aanwerven, zoals een kantoor directeur van Toerisme Vlaanderen, betrekken daar toch veel meer externen bij, als ik u dat mag zeggen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Tine Soens tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de wapenexport naar Israël

– 24 (2014)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Minister, afgelopen zomer maakten we opnieuw een oplaaiing van het geweld en een escalatie van het conflict in Israël en Palestina mee. Voor de kinderen van 5 in Gaza is het ondertussen de derde oorlog die ze meemaken. Om te beginnen wil ik stellen dat ik het geweld aan beide kanten absoluut veroordeel en betreur. Maar het is nu eenmaal zo dat het Israëlische leger voor de voortdurende bezetting van de Palestijnse Gebieden en voor de recente acties in Gaza kan rekenen op een aanhoudende buitenlandse aanvoer van munitie en wapens.

Sinds 2006 hanteert de Vlaamse Regering een de facto wapenembargo tegenover Israël. De vergunningsaanvragen voor de export van militair materiaal met eindgebruik in Israël worden steevast geweigerd. De vraag blijft echter of Vlaanderen nog steeds een rol speelt in de logistieke levenslijn van het leger.

De gewesten vragen geen doorvoervergunning voor wapens en munitie wanneer die niet overgeladen worden op een ander transportmiddel op ons grondgebied. Goederen in doorvoer of transit via Vlaanderen naar Israël duiken met andere woorden niet op in de statistieken in verband met wapenhandel. Voor deze goederen moet echter wel bij het directoraat-generaal Luchtvaart van de FOD Mobiliteit en Vervoer een vergunning aangevraagd worden voor het vervoer van gevaarlijke goederen door de lucht.

Een ander groot probleem blijft de uitvoer van dual-useproducten, goederen die eigenlijk in de civiele industrie worden gebruikt, maar die ook militair aangewend kunnen worden. Het gaat hier om beeldschermen, simulators of software die aan het Israëlisch leger geleverd worden. Onder de huidige wetgeving is ook immateriële technologieoverdracht, noodzakelijk voor de ontwikkeling van militaire goederen, vergunningsplichtig. Het is moeilijk te achterhalen of de dual-useproducten daadwerkelijk voor militaire doeleinden worden gebruikt. Uit eigen onderzoek op basis van bekendgemaakte cijfers van het Departement internationaal Vlaanderen (DiV), blijkt dat in 2013 voor een bedrag van ongeveer 7 miljard euro aan dual-useproducten naar Israël werd geëxporteerd. Het gaat om negen dossiers. Vijf dossiers voor camera's werden niet vergund. Maar de consistentie en efficiëntie van het beleid inzake weigering van dual-use-export lijkt niet gewaarborgd.

Het Vlaams Vredesinstituut haalt aan dat een aantal individuele vergunningen voor export van beeldcamera's naar Israël en Turkije geweigerd werden, terwijl meerdere globale vergunningen uitgereikt werden voor dezelfde producten naar dezelfde bestemmingslanden. Er stonden geen beperkingen inzake eindgebruikers op, zodat de beeldcamera's toch uitgevoerd konden worden naar bestemmingen waarvoor de individuele vergunningsaanvragen werden geweigerd. We hebben er dus het raden naar waar die producten zijn terechtgekomen.

Minister, bevestigt deze Vlaamse Regering de beslissing uit 2006 ten opzichte van de wapenhandel met Israël? Hoe zal de Vlaamse Regering het probleem van de doorvoer van strategische goederen aanpakken? Hoort het stopzetten van alle doorvoer naar Israël daarbij? Hoe zal de regering de consistentie en efficiëntie van het beleid inzake weigering van dual-use-export voortaan waarborgen?

Neemt de Vlaamse Regering de wapenexportwetgeving als prioriteit mee in haar EU-beleid? Is deze regering bereid om voor een Europees wapenembargo ten opzichte van Israël te pleiten?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Ik wil even inpikken op de vraag van mevrouw Soens over de beeldcamera's. Zijn er op dit moment nog firma's uit Vlaanderen die beeldcamera's ontwerpen en maken om te exporteren voor wapenindustrie?

Ik wil ook de link leggen met het federale niveau. Ik weet niet of er mogelijkheden bestaan om nu en dan eens overleg te plegen rond wapenindustrie, vrede en zo meer met de federale en eventueel Waalse collega's. In de huidige tijden zou dat misschien wel interessant kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil me aansluiten bij de goed gedocumenteerde vraag van mevrouw Soens. De vraag ging specifiek over de instrumenten die wij hebben om in te zetten, namelijk de bevoegdheid rond wapenexport en -doorvoer, maar aan de grondslag ligt natuurlijk de houding van de Vlaamse Regering ten opzichte van Israël. In die zin zou het mij interesseren om te weten wat de visie van deze nieuwe Vlaamse Regering is over Israël, meer specifiek als het gaat over de nederzettingenpolitiek. In hoeverre beschouwt de Vlaamse Regering die als illegaal? Daarnaast is er het geweld van afgelopen zomer. In hoeverre wordt dat beschouwd als disproportioneel geweld ten opzichte van de aanvallen van Hamas?

De vragen van mevrouw Soens zijn zeer correct, maar mijn vraag gaat over de grondslag ervan, namelijk de problemen die er zijn met Israël, en wat de houding van de Vlaamse Regering daartegenover is.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, deze Vlaamse Regering geeft, net als de vorige, uitvoering aan een resolutie van het Vlaams Parlement uit 2006. Het betreft resolutie nummer 3 betreffende de oorlog in Gaza. De resolutie vraagt de Vlaamse Regering: "6° haar beleid verder te zetten waarbij geen wapenexportvergunningen met als bestemming Israël worden uitgereikt".

Hoe pakken wij nu de doorvoer van strategische goederen aan? Vooreerst is er geen vergunningsplicht als het gaat over doorvoer zonder overlading. Een bepaling uit het betreffende decreet leidt tot die conclusie. Als er wel overgeladen of gelost wordt in Vlaanderen, is een vergunning noodzakelijk. Dan past de Vlaamse Regering de resolutie toe, namelijk geen wapenexport naar Israël, tenzij wanneer de geattesteerde zekerheid geleverd wordt – via 'end user statements', een kopie van de Israëlische uitvoervergunning, een kopie van het internationaal invoercertificaat – dat het product, al dan niet na verwerking, voor wederuitvoer bestemd is.

Met betrekking tot doorvoer, uitgeladen en gelost in Vlaanderen, van producten voor tweërlei gebruik is de EU-verordening van 5 mei 2009 van kracht. Die verordening bevat voor doorvoer enkel de mogelijkheid van catch-allcontrole. Dat is geen verplichting. Controle op doorvoer is volgens de verordening enkel mogelijk in twee gevallen. Ten eerste: indien de goederen geheel of gedeeltelijk bestemd zijn of kunnen zijn voor gebruik in verband met de ontwikkeling, de productie, de behandeling, de bediening, het onderhoud, de opslag, de opsporing, de herkenning

of de verspreiding van chemische, biologische of nucleaire wapens of andere nucleaire explosiemiddelen, of voor de ontwikkeling, de productie, het onderhoud of de opslag van raketten die dergelijke wapens naar hun doel kunnen voeren. Ten tweede: indien op het kopende land of het land van bestemming een wapenembargo rust, dat is opgelegd door een door de Raad aangenomen besluit of gemeenschappelijk standpunt of een besluit van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), dan wel een wapenembargo uit hoofde van een bindende resolutie van de VN-Veilighedsraad, én de producten geheel of gedeeltelijk bestemd zijn of kunnen zijn voor militair eindgebruik, zoals gedefinieerd in EU-verordening 428/2009. Aangezien er op Israël geen wapenembargo van de VN, OVSE of de EU rust, kan op doorvoer naar Israël enkel de eerste catch-allclausule worden toegepast.

Wat uw derde vraag betreft, mevrouw Soens, zegt mijn administratie mij dat de consistentie en de efficiëntie van het beleid inzake weigering van dual-use-export is gewaarborgd.

De wapenexportwetgeving is een permanent aandachtspunt, ook voor deze regering. De Vlaamse Regering neemt met haar administratie deel aan de vergaderingen van de EU Council Working Party on Conventional Arms Exports (COARM), die instaat voor de opvolging en toepassing van het gemeenschappelijke standpunt tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen. In dat forum wordt onder meer informatie uitgewisseld over het beleid van de lidstaten ten aanzien van uit- en doorvoer naar specifieke bestemmingen en eindgebruikers. De toepassing van de voormelde resolutie is binnen het kader van de COARM al gedeeld met de andere lidstaten.

U vroeg tot slot of deze regering bereid is om voor een Europees wapenembargo ten opzichte van Israël te pleiten. Ik heb daarnet al toegelicht dat ons beperkend standpunt met betrekking tot de uit- en doorvoer van wapens naar Israël duidelijk meegedeeld is aan de andere lidstaten. Een totaal wapenembargo tegen Israël is tot op heden nooit formeel op de Europese raadsvergaderingen besproken.

Mijn administratie zegt mij ook dat de slaagkans van een dergelijk initiatief vrijwel nihil is, gelet op het feit dat Duitsland een zeer bevoorrechte relatie onderhoudt met Israël. Duitsland geeft uitdrukkelijk te kennen nooit akkoord te zullen gaan met een absoluut wapenembargo. Zoiets komt pas op tafel als daar een zekere gedragenheid voor is, maar als het op tafel zou komen, zullen wij natuurlijk overleg plegen met de andere regio's en de federale overheid om tot een gemeenschappelijk Belgisch standpunt te komen.

Ik geef dit mee onder voorbehoud, maar tenzij ik mij vergis, hanteert het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet het wapenembargo dat Vlaanderen wel hanteert met betrekking tot de wapenexport. Voor de wapenexport houden wij ons aan de resolutie van het Vlaams Parlement, waar ik daarnet naar verwees.

Mijnheer Verstreken, men meldt mij dat er inderdaad nog bedrijven zijn die beeldcamera's leveren. Vraag me niet welke. Als u meer details wilt, stel ik voor dat u een aanvullende of een schriftelijke vraag stelt. Wat het overleg betreft, heb ik daarnet al meegegeven wat onze houding op Europees en op Belgisch vlak is.

Mijnheer Vanbesien, de Vlaamse Regering gaat al een hele tijd heel duidelijk voor de tweestatenoplossing. Wij sluiten ons aan bij de internationale veroordelingen inzake de nederzettingenpolitiek van de Israëlische staat, waar die in strijd is met expliciete resoluties van de Verenigde Naties. Dat is in het verleden het geval geweest. Deze regering heeft nog geen standpunt ingenomen naar aanleiding van een concrete casus, maar dat is dus onze volgehouden houding tot nu toe.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Minister, ik ben heel blij te horen dat de resolutie deze zittingsperiode verder zal worden uitgevoerd.

In verband met de uitvoer van de dual-useproducten raad ik u aan om het jaarverslag van het Vlaams Vredesinstituut van 2013 erbij te nemen. Daar staat letterlijk dat er echt wel een probleem is, misschien moet het Vlaams Parlement actie ondernemen.

Ik wil nog aandringen op de expliciete toevoeging van een verklaring over het eindgebruik aan de globale vergunningen voor uitvoer naar Israël. Ik pleit voor een wapenembargo vanuit Vlaanderen, laat ons alstublieft niet wachten op de EU.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik had nog een vraag over disproportioneel geweld omdat dat verband houdt met het hele debat: is het gepermitteerd om wapens te leveren aan Israël of niet?

Minister-president Geert Bourgeois: Zoals ik al zei, mijnheer Vanbesien, de regering heeft momenteel nog geen publiek standpunt ingenomen. Ik kan in eigen naam spreken, maar de vorige regering heeft disproportioneel geweld en reactie al veroordeeld. De regering is daarvoor nog niet geadieerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Karl Vanlouwe tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de noodhulp voor vluchtelingen ingevolge het conflict in Noord-Irak – 15 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over mogelijke noodhulp voor Koerdische vluchtelingen in Turkije – 17 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, tijdens de zomer werden we bijna dagelijks geconfronteerd met de verschrikkelijke beelden uit Syrië en Irak, meer bepaald met de schrijnende toestand van de Koerdische jezidiminderheid die bedreigd en aangevallen werd door de troepen van de terreurbeweging Islamitische Staat (IS). Tot op vandaag blijven de Koerden op verschillende plaatsen in Europa actievoeren om steun te vragen voor de Koerdische bevolking.

De Koerdische gemeenschap in Europa is en blijft terecht ongerust over de toestand in het noorden van Syrië en Irak, waar bepaalde streken en steden, onder meer Kobani, werden ingenomen door IS. Gisteren betoogden honderden Koerden in verschillende Europese steden, onder meer op de luchthaven van Zaventem, maar ook in Den Haag, waar een actiegroep zelfs het Nederlands parlement binnendrong. Vandaag zijn een zestigtal actievoerders het Europees Parlement binnengedrongen.

Op uw initiatief nam de Vlaamse Regering begin september het besluit om een subsidie van 400.000 euro toe te kennen aan het Rode Kruis Vlaanderen

Internationaal voor noodhulp aan vluchtelingen en ontheemden ingevolge het conflict in Koerdistan/Noord-Irak. Het Rode Kruis Vlaanderen zal dringende hulp verlenen op het vlak van watervoorziening en elementaire hygiëne aan bevolkingsgroepen die ontheemd zijn en in preciaire omstandigheden moeten overleven. Het Rode Kruis Vlaanderen zal samenwerken met het Franse Rode Kruis, dat zelf een vertegenwoordiging heeft in de Koerdisch Iraakse stad Dohuk. Met het gezamenlijk initiatief wil het Rode Kruis Vlaanderen en Rode Kruis Frankrijk ter plaatse ongeveer 27.000 mensen bereiken.

Recent bezocht het enige jezidi Koerdisch parlamentslid uit Irak, mevrouw Viyan Dakhil, verschillende Europese landen waaronder ook Vlaanderen. Zo was er een ontmoeting met Vlaamse en federale parlamentsleden. Mevrouw Viyan Dakhil vraagt opnieuw de uitdrukkelijke steun voor de bijzonder moeilijke omstandigheden van de Koerden, meer bepaald voor de religieuze minderheid, de jezidi.

Zoals reeds aangehaald is de jezidibevolking een van de belangrijkste slachtoffers van het moslimextremisme en fundamentalisme van IS-terroristen. Door de opgang van deze extremistische groepering zijn duizenden jezidi's op de vlucht. Zo is er ook sprake van verkrachtingen en zelfs de verkoop als slaven. Tijdens het gesprek met mevrouw Dakhil werd aangedrongen op overleg met de 'Koerdische Regionale regering in Irak' ingevolge de religieuze spanningen en een wantrouwen van het centrale gezag in Irak ten aanzien van deze religieuze minderheid.

Minister-president, werd in het gesubsidieerde project 'Noodhulp voor vluchtelingen ingevolge het conflict in Noord-Irak' aandacht besteed aan de situatie van religieuze minderheden, meer bepaald de jezidi- en de christelijke minderheid die in Noord-Irak nog aanwezig is?

Is het Rode Kruis aanwezig in de regio die bewoond wordt door de jezidi en die nu aangevallen worden door IS? Werd overleg gepleegd via het Rode Kruis om eventueel lokale ngo's te betrekken bij het project? Heeft het Rode Kruis ook structureel overleg gepleegd met de Koerdische Regionale Regering binnen Irak, die immers een regionaal ministerie van Religieuze zaken en zelfs een directoraat-generaal van jezidische zaken heeft en op die manier betrokken is bij de religieuze minderheden in de regio?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister-president, collega's, het is heel lang geleden dat er in deze commissie zoveel volk was. Dat is een goed begin. Ik hoop dat de belangstelling voor de buitenlandse thema's in deze legislatuur aanhoudt.

De strijd rond de stad Kobani, op de grens van de NAVO, op enkele kilometers van Turkije, houdt de wereld in zijn ban op een dramatische manier. Het offensief van IS is al enkele maanden aan de gang en gaat met veel geweld gepaard.

Vlaanderen heeft al een eerste hulp geboden aan Koerdistan. Daar spoelen veel vluchtelingen aan, het gaat dan ook zelf gebukt onder die grote last. Het is absoluut nodig solidariteit op te brengen.

Turkije heeft al heel veel vluchtelingen op zijn grondgebied toegelaten. Er bestaat wat discussie over in welke richting en voor wie die grens al dan niet open of dicht is. Dat ontstijgt de discussie in het Vlaams Parlement. In elk geval zijn er meer dan 100.000 vluchtelingen de grens met Turkije overgestoken. Op één dag waren het er eens ruim 70.000. Met de huidige toestand in en rond Kobani zal dat aantal nog toenemen.

De vraag is hoe we daar kunnen mee omgaan. We hebben de inspanning gedaan voor Koerdistan. We moeten die blijven doen. In de vluchtelingenkampen langs

de grens met Turkije is de situatie even schrijnend. We moeten ons afvragen of Vlaanderen daar ook noodhulp kan bieden of een andere vorm van opvang kan ondersteunen, andere initiatieven kan nemen, multilaterale initiatieven misschien, om daarmee de vluchtelingenstroom te helpen opvangen. We zijn dat aan onszelf verplicht. We kunnen niet weggijken van wat er gebeurt.

Het is terecht dat de slachtpartijen worden aangekaart. Ik had ook de kans mevrouw Viyan Dakhil te horen toen ze haar noodkreet in Antwerpen enkele weken geleden lanceerde. Het was een zeer aangrijpende getuigenis. We hadden haar ook al gezien in You Tube-filmpjes in Irak.

Ik ben vorige week op bezoek geweest bij de hongerstakers van het Syrische Koerdistan die aan het Europees Parlement actie voerden om aandacht te vragen voor het lot van de Koerden en anderen in het noorden van Syrië. We moeten op vele manieren onze solidariteit tonen, mogelijks ook via hulp bij de opvang aan de Turkse grens.

Wat kan Vlaanderen doen? Wat beoogt u? Unilaterale of multilaterale acties?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, ik was heel blij om in de pers te lezen dat de Vlaamse overheid 400.000 euro voor noodhulp in Irak heeft vrijgemaakt. Ik heb zelf ook een gesprek gehad met een aantal jezidi's die de humanitaire situatie in hun streek aanklaagden. Het gaat inderdaad om heel veel vluchtelingen die intern op de vlucht zijn maar ook in de buurlanden worden opgevangen. Dat legt extra druk op die buurlanden, zoals Jordanië en Turkije. Het zijn vluchtelingen die traumatiserende ervaringen achter de rug hebben. Is Vlaanderen bereid om zijn expertise rond traumaverwerking daar in te zetten?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Dames en heren, het is evident dat de regering en ikzelf uw bezorgdheid over wat zich daar afspeelt, delen. Ik denk dat we allemaal ontzet zijn over de barbarij daar. Bovendien worden mensen daar vervolgd en gedood omwille van hun levensovertuiging. Vanuit onze humanitaire principes veroordelen we dit.

Onze zorg gaat uit naar de mensen die door oorlog en geweld op de vlucht worden gedreven. Het is passend om eraan te denken: honderd jaar geleden speelde dat zich hier ook af. We moeten deze mensen te hulp komen, we gaan dit doen via de geëigende kanalen. Wij baseren ons daarbij op de principes van de Verenigde Naties. De 'humanitaire principes' staan vervat in twee resoluties. In de eerste resolutie staan de principes van menselijkheid, neutraliteit en onpartijdigheid, in een tweede resolutie staat de operationele onafhankelijkheid.

Onze noodhulp kan zich dus niet richten op één bepaalde doelgroep, hoezeer we ook allemaal meeleven met de jezidi's die worden vervolgd vanwege hun geloof en overtuiging. De noodhulp – en dat is een eerste voorwaarde om operationeel te kunnen zijn – richt zich dus op het hele gebied, op alle mensen die noodlijdend zijn, zonder enig onderscheid uiteraard. De actoren waar wij een beroep op doen zullen daar verder op werken.

Wij focussen onze noodhulp op het meest noordelijke deel van de provincie Duhok. Het gaat meer bepaald om de districten Sharya en Sarsank. Heel veel noodhulp zal de jezidi's bereiken. In Irak zijn er ongeveer 650.000, ze zijn voornamelijk Koerdisch en leven in het noorden. Het Rode Kruis en de Iraakse Rode Halve Maan zijn aanwezig in door jezidi's bewoonde en bedreigde gebieden.

De Verenigde Naties hebben sinds 2005 een hervorming doorgevoerd van de aanpak en coördinatie van noodhulpprojecten. De noodhulp wordt georganiseerd volgens clusters, bijvoorbeeld gezondheid, onderdak, voedsel, logistiek. Centraal komt alle informatie over de noden en de hulpinspanningen binnen elke cluster samen op landenniveau. Op basis van die informatie maakt de nationale noodhulpcoördinator voortdurend een status op van de noden. Elke deelnemende hulporganisatie – of het nu een lokale ngo of een grote internationale organisatie is – wordt geacht om de hulpacties af te stemmen op het nationale coördinatiemechanisme. Dat lijkt me een goede zaak: een lokale coördinator kan het overzicht behouden en de zaken afstemmen. Hij kan zorgen dat er wordt ingegrepen waar nodig. Er is dus een omvattende noodhulprespons naar ngo's, lokale en internationale organisaties.

Er wordt natuurlijk gepraat met de regionale overheden. De coördinatiesystemen zijn nationaal georganiseerd. De Koerdische afdeling van de Iraakse Rode Halve Maan overlegt regelmatig met de Koerdische Regionale Overheid, het landeneigen coördinatiemechanisme, de lokale gouverneur, de betrokken ministeries enzovoort.

Ben ik bereid om expertise in verband met traumabehandeling in te zetten? Collega's, wij hebben al een vrij groot bedrag vrijgemaakt, 400.000 euro. Dat is voor Vlaanderen een aanzienlijke inspanning. Op dit ogenblik hebben wij geen bijkomende vragen. Maar wij volgen de toestand op het terrein heel sterk op, net als u allemaal. Ik sluit niet uit dat er een bijkomende bijdrage komt.

Wij zullen overleg plegen met de ngo's om te weten hoe we de hulp het best kunnen inzetten. U spreekt over traumatische expertise-bijstand. Dat gebeurt in een aantal gebieden waar Vlaanderen actief is. Maar het is evident dat we in de eerste plaats een beroep doen op de ngo's die ter plaatse zijn. Ik heb mij gericht tot het Vlaamse Rode Kruis. Wij hebben daar bijzonder goede ervaringen mee op internationaal vlak. Zij werken op het terrein met het Franse Rode Kruis. Zij hebben ter plaatse de knowhow en de expertise en de kennis van het terrein. Daarop moet je dan ook vertrouwen.

Als er nog vragen zouden komen, ga ik die onderzoeken. Ik heb zelf het initiatief geïnitieerd. Als er zich nieuwe mogelijkheden aandienen, zullen we die bekijken. Ik ga nu niet expliciet zeggen dat het zus of zo zal zijn. Het kan best zijn dat men in de eerste plaats medische hulp zal verlenen, dat men de meest elementaire voorzieningen vraagt voor mensen die op de vlucht zijn, die op de dool zijn, die ontheemd zijn, die zonder have of goed zijn. We kunnen proberen om ons, als westerlingen die het goed hebben, daarvan een beeld te vormen, hoe ellendig dat moet zijn, in welke toestand die mensen hun leven leiden. Op dat vlak werken wij samen met de ngo's en luisteren wij naar hun expertise.

Ook met betrekking tot de ebolahulp heb ik mij gericht tot het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen. Op mijn vraag hoe wij ons het best op het terrein kunnen inzetten, hebben zij goede raad gegeven. Ook dit zal hier, mochten er nog vragen zijn of indien wij zelf nog mogelijkheden zouden zien, op die manier worden beoordeeld.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik stel vast dat de Vlaamse Regering en uzelf of dan toch uw kabinet deze zaak zeer strikt opvolgen. Het is positief dat er wordt samengewerkt met de overheid van Irak, niet alleen volgens de principes van de Verenigde Naties maar ook rekening houdend met de Koerdische autonome regio en met de lokale autoriteiten daar en met de gouverneur. Ik zei dat daar ook een directoraat-generaal bestaat. Ik begrijp dat er wordt samengewerkt met de westerse ngo's die daar ter plaatse zijn, zoals het

Franse Rode Kruis, maar die dan toch ook in de bedeling van de noodhulp, zoals bij de watervoorziening, samenwerken met de plaatselijke Rode Halve Maan van Koerdistan en Irak.

Minister-president, we zien elke dag de omstandigheden. Op dit ogenblik is er de noodhulp vanuit Vlaanderen. Ook de federale overheid heeft al noodgoederen verzonden. Er is ook een militair ingrijpen in Irak. Minister-president, ik heb genoteerd dat u niet uitsluit dat er nog noodhulp zou komen. Ik denk alvast dat dit nodig is, maar dat zullen we de komende weken of dagen zien.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister-president, u hebt gewezen op het feit dat Vlaanderen al een inspanning heeft gedaan die aanzienlijk is in verhouding tot het budget dat we voor dit soort van hulp ter beschikking hebben. Dat is op zich goed. U sluit niet uit dat er bijkomende hulp zal worden gegeven als er een welomschreven vraag komt. Het is zeer goed dat we die mogelijkheid openhouden omdat de strijd die nu rond de stad Kobani door mensen met ongelijke wapens wordt gevoerd ook een strijd is die men voor ons voert: voor vrijheid, voor diversiteit, voor respect voor mensen. Mensen moeten daar met ongelijke wapens namens de internationale gemeenschap strijden voor de beschaving. In die zin is een vorm van solidariteit, zij het via noodhulp, zeker op zijn plaats. Ik zal mee opvolgen hoe de Vlaamse Regering dit behandelt.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik meen hieruit te mogen afleiden dat er parlementbrede steun is voor deze aanpak en dat iedereen heel sterk zijn bezorgdheid uit voor het lot van die mensen die, zoals de heer Kennes zegt, op dit ogenblik aan het strijden zijn voor meer dan alleen maar het behoud van hun eigen lijf en leden, als ik het zo triviaal mag uitdrukken. Het gaat inderdaad om heel belangrijke waarden.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Johan Verstreken tot de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de ontsluiting van het krijgsgevangenenkamp in Vloethemveld – 38 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Voorzitter, mijn vraag gaat over Vloethemveld. De mensen die mijn vraag niet hebben gelezen en de Canvas-reportage niet hebben gezien, zullen zich afvragen waar dat ligt. Tot mijn eigen verbazing ligt het vlak bij waar ik vroeger woonde. Ik woonde vroeger niet in Oostende maar in Eernegem-Ichtegem. Ik ben meer dan duizend keer langs Vloethemveld gepasseerd en gefietst, zonder te weten wat er plaatsvond achter de omheining. Toen ik anderhalf jaar geleden de reportage zag, was ik verbijsterd en verbaasd. Ik vroeg me af hoe het kwam dat ik dat niet wist en dat ook veel andere mensen, ook mensen in de regio, dat niet wisten.

Het gaat om een voormalige legerkazerne. Dat daar een legerkazerne is, weet bijna iedereen. Maar het trieste verhaal dat zich daar achter de schermen afspeelde, was niet helemaal gekend. Het was voor velen een verborgen geheim.

Op Open Monumentendag opende in Vloethemveld nabij het West-Vlaamse Zedelgem het grootste krijgsgevangenenkamp van België eenmalig zijn deuren. Vloethemveld is gekend als een mooi stuk natuurgebied, maar speelde tijdens de Eerste en de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol. Tijdens de Eerste Wereldoorlog waren 16.000 tot 18.000 Duitse soldaten gestationeerd rond Zedelgem. Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er echter 160.000 krijgsgevangenen. Hiervan getuigen een honderdtal gebouwen in het natuurdomein en tal van authentieke kunstwerken, gemaakt door de krijgsgevangenen om de tijd te doden. Die kunstwerken zouden blijkbaar nog altijd ter beschikking zijn.

Helaas had ik, ook in het kader van Open Monumentendag, die dag een heleboel andere verplichtingen. Ik heb dat stukje niet kunnen zien. Het was eenmalig geopend. Ik heb wel de luchtfoto's kunnen zien. Ik vond het aangrijpend want als je die luchtfoto's bekijkt, zie je de vorm van het concentratiekamp. We kennen allemaal de concentratiekampen van vroeger, van tijdens de Tweede Wereldoorlog: de bekende en minder bekende, van Buchenwald tot Auschwitz. Het was voor mij verbijsterend dat dit vlak bij het huis was waar ik jaren heb gewoond. Het is alleen maar zichtbaar op de luchtfoto's.

Alles bleef intact omdat Defensie het terrein gebruikte als munitiedepot. In 1998 werd het terrein verlaten en zette, zoals dan helaas vaak gebeurt, de verloederings in, tot het terrein en zijn gebouwen in 2012 onder de bevoegdheid vielen van het Vlaamse Gewest. Momenteel beheert het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) het terrein en liggen er plannen op tafel om de gebouwen en barakken te ontsluiten. Dat is een goede zaak. Maar een deel van het terrein zal enkel via een uitkijktoren te bezichtigen zijn. Ik vind het altijd een pluspunt als je de dingen vanuit een uitkijktoren en dus vanuit een ander perspectief kunt bekijken. We moeten ook uitkijken naar een combinatie met het natuur- en bosbeheer. Het is mijn wens dat, in de mate van het mogelijke, alle barakken behouden blijven. Ik ken de toestand niet, aangezien ik er zelf nog niet ben geweest. Het kan niet de bedoeling zijn om een aantal barakken omver te gooien in het kader van het bosbeheer, om er extra dennen en bomen bij te plaatsen. Er moet een gezond evenwicht zijn. Ik ben voorstander van beide: een goed bos- en natuurbeheer, maar in dit geval moet het accent op erfgoed liggen, wat die barakken en de geschiedenis betreft.

Minister, wat zijn de concrete plannen en de mogelijkheden voor de ontsluiting van het krijgsgevangenenkamp? Zal het er komen en indien ja, welke timing ziet u ervoor? Zijn er plannen om het kamp te beschermen? Indien niet, waarom niet? Welke andere partners zijn er nog betrokken bij de ontsluiting van het kamp?

De voorzitter: Mevrouw Soete heeft het woord.

Mevrouw Ann Soete (N-VA): Minister-president, Vloethemveld is een schitterende site. Mijnheer Verstreken, ik wist het wel liggen. Ik wist ook dat het al in 1995 als landschap werd beschermd, vanwege de esthetische, natuurwetenschappelijke en historische waarde. De laatste tijd wordt er vooral aandacht geschonken aan het historisch patrimonium: het munitiedepot en het voormalige krijgsgevangenenkamp. Minister-president, is het mogelijk om de nodige expertise en financiële middelen ter beschikking te stellen voor de opwaardering en de ontsluiting van de site? Ik weet dat dit niet gemakkelijk zal zijn. Mijnheer Verstreken, in dezen wil ik mij graag bij u aansluiten.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Verstreken, u had al een tijdje niet alleen kunnen passeren maar ook binnengaan, want het krijgsgevangenenkamp is al een tijdje ontsloten. Niet de barakken – daar kom ik toe –,

maar het natuurgebied van 150 hectare is al een tijdje ontsloten. Voor de barakken komt er ook een ontsluitingsplan omdat daartoe een beheersplan werd opgesteld en een samenwerkingsakkoord werd gesloten. Het is zoals mevrouw Soete zei: de site is gelegen in een landschap dat al beschermd is bij ministerieel besluit van 9 juni 1995. Op 14 september 2014 werd een officiële samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen het ANB, de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en de gemeente Zedelgem.

Er is in functie van de ontsluiting al veel gebeurd. Er is al een heel tijdje 150 hectare toegankelijk via paden voor wandelaars, ruiters en fietsers. Op 14 september 2014 werd een eerste uitkijkpunt ingehuldigd. Deze uitkijktoren, refererend aan de wachttorens rond het krijgsgevangenenkamp, geeft uitzicht op een in het kader van een Europees project hersteld heideterrein. Verdere plannen zullen het in de toekomst mogelijk maken om helemaal rond het voormalige militair domein te wandelen. Hiervoor zullen in 2015 nieuwe fiets- en wandelpaden worden aangelegd. In het goedgekeurde bos- en natuurbeheerplan is een opstellingsplan voor het ruime gebied opgenomen.

In de samenwerkingsovereenkomst voor het natuur- en erfgoedproject zijn opgenomen: het onthaal en de ontsluiting van het krijgsgevangenenkamp; de verdere uitwerking en concretisering van maatregelen voor de conservering, het onderhoud en eventueel het herstel van de restanten van het kamp.

In het kader van het geïntegreerde bos- en natuurbeheerplan zullen de technische richtlijnen en noodzakelijke conserverings-, onderhouds- en herstelwerken voor de verschillende gebouwen, constructies en kunstwerken worden uitgewerkt in samenwerking met Monumentenwacht West-Vlaanderen. Het plan bevat ook een visie op de herinneringseducatie, de natuureducatie en het bezoeken van de natuur- en erfgoedplaats van het kamp. Daarvoor wordt een externe studieopdracht in opdracht van de VLM, het ANB en de gemeente Zedelgem uitgeschreven, die vanaf december 2014 zal worden uitgevoerd. Het is de bedoeling om een gedetailleerder en realistisch zicht te krijgen op de kosten voor de consolidatie, de herinneringseducatie, de natuureducatie en het bezoeken van de natuur- en erfgoedplaats. Dit zal dan bepalend zijn voor de verdere aanpak, timing en fasering. Ten slotte is er een stappenplan en een programma voor de gefaseerde realisatie en uitvoering van het plan.

Het kamp maakt deel uit van het beschermde landschap Vloethemveld, dat onder meer vanwege de historische waarde beschermd werd. De restanten van het kamp bepalen mee die waarde en zijn voldoende mee beschermd. De gebouwen hoeven niet afzonderlijk beschermd te worden. Voor een beschermd landschap wordt een beheersplan opgemaakt. In dat beheersplan kunnen ook beheerswerkzaamheden aan de gebouwen en aan het interieur van de gebouwen opgenomen worden. Dat is expliciet de bedoeling. Het geheel is beschermd als landschap en dit laat dan ook toe om het in zijn totaliteit aan te pakken. Er is geen enkele bedreiging voor die gebouwen op zich. Integendeel, dit brengt een onderhoudsplicht met zich mee. Dit brengt met zich mee dat er een adviesplicht is als men werken wil uitvoeren. Er is ook een toelatingsplicht voor het stellen van een aantal handelingen. Er kunnen mogelijk ook premies worden uitgekeerd.

De betrokken partners bij de ontsluiting van het kamp zijn: het ANB als eigenaar-beheerder; de VLM via het landinrichtingsproject Brugse Veldzone; de gemeenten Zedelgem en Jabbeke; het Agentschap Onroerend Erfgoed, dat advies verleent en de bescherming van het landschap begeleidt; de vrijwilligers van de heemkundige kring en van Natuurpunt Zedelgem, die momenteel, met al mijn dank aan hen, geleide bezoeken verzorgen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Dit klinkt hoopvol en mooi. We zitten nu in de herdenking van Wereldoorlog I. Straks komt Wereldoorlog II er ook aan, al is '40-'45 nog veraf. Dit is in elk geval een mooie site, die de twee combineert.

Ik wil toch vragen om, als er gerenoveerd wordt, niet te veel te renoveren en alles zo veel mogelijk in zijn oorspronkelijke staat te houden. Dat lijkt de logica zelve, maar ik weet dat het niet altijd logisch is. Ik heb ervaring met andere sites in eigen land en in het buitenland. Kijk bijvoorbeeld naar Robbeneiland, waar Nelson Mandela gevangenzat. Daar heeft men alle cellen mooi geschilderd, waardoor het niet meer is zoals het vroeger was en aanvoelde. Daarom wil ik vragen om het oorspronkelijke te bewaren en het verhaal van wat vroeger gebeurde, mee te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Soete heeft het woord.

Mevrouw Ann Soete (N-VA): Het is uiteraard zeer positief dat erfgoed in een breder kader gezien wordt, dus niet alleen het historische patrimonium, maar ook de natuur. De minister-president is in dezen van zeer goede wil, zoals altijd.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Wij conserveren, collega Verstreken. Dat is iets anders dan een totaal nieuwe constructie optrekken. Het is onze plicht om in stand te houden, en dat wordt altijd heel vakkundig gedaan. Het gaat niet over renoveren in de zin van nieuwe werken uitvoeren. Het gaat over conserveren, dus behouden in de staat waarin het zich bevond, maar op een zodanige manier dat er een consolidatie kan zijn en dat alles in een goede staat behouden kan blijven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.